

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**Miejsce na naklejkę.**

Sprawdź, czy kod na naklejce to  
**M-100.**

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.  
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

**Egzamin maturalny**

**Formuła 2023**

**JĘZYK UKRAIŃSKI**

**Poziom podstawowy**

*Symbol arkusza*

**MMUU-P0-100-2505**

DATA: **15 maja 2025 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

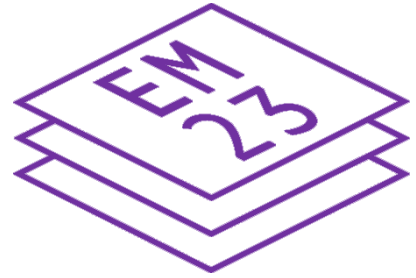
CZAS TRWANIA: **210 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

**Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym**

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.





## Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny zawiera 20 stron (zadania 1–14).  
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. W wyznaczonym miejscu zapisz numer tematu wypracowania wybranego do realizacji.
5. Wypracowanie zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
6. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora.  
Tabelki umieszczone są na marginesie przy każdym zadaniu.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
9. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
10. Możesz korzystać ze słownika języka ukraińskiego.



## Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2024/2025

### Poziom podstawowy

*Легенди*, вибране;

*Замовляння, Голосіння, Веснянки, Купальські пісні*, вибране;

Нестор Літописець, *Повість минулих літ (Хрещення Руської землі)*;

Володимир Мономах, *Повчання дітям*;

Думи, *Втеча трьох братів з города Азова, Про Марусю Богуславку*, вибране;

Григорій Сковорода, *Всякому місту звичай і права, Бджола та Шершень, Пісня 12-та (В город не піду багатий)*, вибрані вірші;

Іван Котляревський, *Енеїда* (частини I–IV);

Микола Гоголь, *Тарас Бульба*;

Тарас Шевченко, *Катерина, Причинна, Іван Підкова, Сон, Заповіт, І мертвим, і живим...*, *Мені однаково, Думи мої, думи мої, Лихо мені з вами!*, вибрані вірші;

Іван Нечуй-Левицький, *Кайдашева сім'я*;

Михайло Старицький, *За двома зайцями*;

Іван Франко, *Малий Мирон, Захар Беркут, Мойсей, Каменярі, Тричі мені являлася любов*, вибрані вірші;

Леся Українка, *Лісова пісня, Мій шлях, І ти колись боролась, мов Ізраїль*, вибрані вірші;

Ольга Кобилянська, *В неділю рано зілля копала* (уривки), *Valse melancolique*;

Василь Стефаник, *Камінний хрест*;

Михайло Коцюбинський, *Intermezzo, Тіні забутих предків* (уривки);

Богдан Лепкий, *Вона там є, Журавлі*, вибрані вірші;

Богдан-Ігор Антонич, *Елегія про співучі двері*, вибрані вірші;

Остап Вишня, *Чухраїнци*;

Микола Хвильовий, *Я (Романтика)*;

Валер'ян Підмогильний, *Місто* (уривки, частина I, частина II);

Павло Тичина, *Пам'яті тридцяти, Скорбна мати, Уже світає, а ще імла, О панно Інно*, вибрані вірші;

Улас Самчук, *Марія*;

Василь Симоненко, *Ти знаєш, що ти – людина?, Де зараз ви, кати мого народу?, Є тисячі доріг, Лебеді материнства*, вибрані вірші;

Василь Стус, *У цьому полі, синьому, як льон, Як добре те, що смерті не боюсь я, Ярій, душе, Таборовий зошит* (записи 1–12 та 1984 рік), вибрані вірші;

Ліна Костенко, *Маруся Чурай* (уривки), *Чадра Марусі Богуславки, Доля, Пісенька з варіаціями*, вибрані вірші;

Наталка Сняданко, *Колекція пристрастей, або пригоди молодої українки* (уривки)

Павло Ар'є, *На початку і наприкінці часів* (сцени 1–2, 4–7, 9–11);

Любов Якимчук, *Розкладання, Молитва, Абрикоси у касках*, вибрані вірші.

### **Poziom rozszerzony**

*Слово про Ігорів похід;*

Мелетій Смотрицький, *Тренос;*

Леся Українка, *Бояриня;*

Володимир Винниченко, *Брехня;*

Олександр Олесь, *З журбою радість обнялась, Айстри*, вибрані вірші;

Павло Тичина, *Золотий гомін;*

Богдан-Ігор Антонич, *Зелена Євангелія;*

Сергій Жадан, *Інтернат;*

Марія Матіос, *Солодка Даруся;*

Юрій Андрухович, два вибрані есе;

Оксана Забужко, *Сестро, сестро* (вибрані оповідання, *Автобіографія*).



## Ча́сть 1. Test językowy

Прочитай уважно текст, а następnie wykonaj zadania umieszczone pod nim. Odpowiadaj **tylko na podstawie tekstu** i tylko **własnymi słowami** – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tyłu odpowiedzi, o ile Cię poproszono. Odpowiedzi udzielaj w języku ukraińskim.

В'ячеслав Кириленко

### *Григорій Сковорода: 300 років вільний*

Ким є для українців Сковорода? Яким його бачить кожен із нас? Адже кожен із нас, мабуть, про нього щось чув та щось знає. Ось це «щось» – яке воно?

Сковорода був мандрівним філософом, напевно скаже більшість. Він ходив від одних заможних господарів до інших, не цураючись при цьому розмов із простими людьми на вулицях, базарах та біля церкви чи монастиря, сповідуючи повсякчас свою філософію.

Яку філософію? «Філософію серця», – скажемо ми. Він був простим, не мав статків, не дуже полюбляв офіційну владу та офіційну церкву, натомість цінував щире людське спілкування та любив і неймовірно добре знав Біблію. Справді, Сковорода сам себе навіть у зрілому віці, бувало, називав «студентом богослов'я». Бо повсякчас пізнавав себе, світ, людей, Бога та ділився цими пізнаннями з іншими, інколи посвяченими ним у глибину цих знань, як товариш усього його життя Ковалинський, а інколи – ні, як якийсь черговий губернатор, що прагнув мати розмову зі Сковородою, розчувши поголос про його мудрість.

Сковорода був не тривіальним, особливо як на той час. Не такий, як усі. І ось це «не такий, як усі», мабуть, і є головним маркером сприйняття Сковороди більшістю українців. З академічними знаннями, але без академічних зобов'язань, з високим пізнанням Біблії, але без високого церковного сану, зі зв'язками у владних колах, але без жодного бажання самому стати частиною цих кіл. Волелюбний, впевнений у своєму погляді на світ і невіддільний нікому. [...]

Філософ і академік Мирослав Попович вкрай влучно зауважив, що головним у житті та філософії Сковороди була «зухвала незалежність особистості». Блискуче, правда? Мабуть, це саме те, що ми відчуваємо у Сковороді та його спадщині зараз.

Йому не вибачали його свободи. Його, як сказали б зараз, хейтили ті, хто був у системі – владній, церковній, освітній, навколоосвітній, будь-якій, що вимагала покори. А Сковорода був уособленням якраз непокори: тихої, ввічливої, смиренної, інтелектуальної, але непокори! Тому значною мірою він став предтечею усвідомленого прагнення тієї особистої та національної свободи, яку здобували українці вже у наступних століттях, адже життєвий шлях мислителя засвідчив: людина може жити своє життя вільно та невіддільно навіть в умовах тиранічної імперії.

Сковорода, унаслідок пізнішого осмислення його спадщини та життєвого шляху, поступово ставав взірцем для багатьох освічених людей в Україні. А завдяки популяризації його постаті у XIX ст. Кулішем, почасти Шевченком (і не тільки ними), а у XX ст. та у наш час практично всіма класиками української літератури та філософії, ось цей «чин свободи» Сковороди став знаковим та емоційно відчутним вже для багатьох українців. [...]

Григорій Савич ось уже 300 років вільний. При житті і по ньому. Від народження й назавжди. Бо ж у цьому і є справжня суть його філософії: бути вільним.

За: <https://www.pravda.com.ua>

1.  
0-1

**Завдання 1. (0-1)**

**Поясни, чому Сковороду називають *мандрівним філософом*.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.  
0-1-2-3

**Завдання 2. (0-3)**

**Напиши резюме тексту (40-60 слів).**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.  
0-1-2

**Завдання 3. (0-2)**

**Поясни, яку роль на початку тексту виконують питання. Наведи два аргументи.**

.....

.....

.....

.....



**Завдання 4. (0–1)**

Напиши, яку функцію у тексті відіграє згадка філософа і академіка Мирослава Поповича.

.....

.....

.....

.....

4.

0–1

**Завдання 5. (0–1)**

Випиши з тексту антоніми до нижченаведених слів.

бунт – .....

глупота – .....

5.

0–1

**Завдання 6. (0–1)**

Що вказує на суб'єктивний характер тексту? Зазнач відповідь з-поміж варіантів А–Г.

- А. Використання термінології.
- Б. Оціночні судження автора.
- В. Посилання на думки науковців.
- Г. Наявність фактів та статистичних даних.

6.

0–1

**Завдання 7. (0–1)**

У якому значенні вжито слово *спадщина* в останньому реченні п'ятого абзацу? Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А–Г.

- А. Майно і таке інше, що переходить після смерті його власника до іншої особи.
- Б. Явища культури, науки і таке інше, що залишилися від попередніх часів, діячів.
- В. Процес одержання чого-небудь у спадок.
- Г. Сукупність природних властивостей організму, одержаних від батьків.

7.

0–1

## Сзэсць 2. Test ze znajomości lektur i kontekstów

8.

0–1–2

### Завдання 8. (0–2)

Заповни таблицю. Підбери до представника української літератури 1–3 відповідну характеристику. Впиши відповідну літеру А–Г до таблиці.

№	Представник української літератури	Характеристика
1.	Михайло Старицький	
2.	Іван Франко	
3.	Михайло Коцюбинський	

- А. Зачинатель нової української літератури.
- Б. Пророк у своїй вітчизні.
- В. Найвизначніший майстер імпресіонізму.
- Г. Один із корифеїв українського театру.

9.

0–1–2

### Завдання 9. (0–2)

Сковороду вважають батьком української байки. Вибери ознаки цього літературного жанру. Зазнач ТАК, якщо риса притаманна байці, або НІ, якщо не притаманна.

1.	Декілька сюжетних ліній.	ТАК	НІ
2.	Алегоричність персонажів.	ТАК	НІ
3.	Повчальний характер.	ТАК	НІ

### Завдання 10. (0–1)

Прочитай вірш *О панно Інно...* Павла Тичини.

О панно Інно, панно Інно!  
Я – сам. Вікно. Сніги...  
Сестру я Вашу так любив –  
Дитинно, злотоцінно.  
Любив? – Давно. Цвіли луги...  
О любя Інно, ніжна Інно,  
Любові усміх квітне раз – ще й тлінно.  
Сніги, сніги, сніги...  
Я Ваші очі пам'ятаю,  
Як музику, як спів.  
Зимовий вечір. Тиша. Ми.  
Я Вам чужий – я знаю.





А хтось кричить: ти рідну стрів!  
І раптом – небо... шепіт гаю...  
О ні, то очі Ваші. – Я ридаю.  
Сестра чи Ви? – Любив...

<https://www.ukrlib.com.ua>

**Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь з-поміж варіантів А–Г.**

Образ снігів у вірші *О панно Інно...* Павла Тичини символізує

- А. мужність, незламність духу.
- Б. енергію і гармонію всесвіту.
- В. самотність, холод на душі.
- Г. радість і піднесення ліричного я.

10.
0–1

**Завдання 11. (0–1)**

Прочитай фрагмент із твору *Камінний Хрест* Василя Стефаника.

Отак Іван дивився на людей, як той камінь на воду. Потряс сивим волоссям, як гривою, кованою зі сталевих ниток, і договорював:

– Та дякую вам красно, та най вам Бог дасть, що собі в него жедаєте. Дай вам Боже здоров'є, діду Михайле...

Подав Михайлові порцію і цілувалися в руки.

– Куме Іване, дай вам Боже прожити ще на цім світі, та най Господь милосердний щасливо запровадить вас на місце та й допоможе ласков своєв наново ґаздов стати!

– Коби Бог позволив... ґазди, а проше, а доцегніть же... Гадав-сми, що вас за стів пообсаджую, як прийдете на весіле синове, але інакше зробилоси. То вже таке настало, що за що наші діди та й тати не знали, то ми мусимо знати. Господа воля! А законтентуйте ж си, ґазди, та й вібачейте за решту.

Взяв порцію горівки та підійшов д'жінкам, що сиділи на другім кінці стола від постелі.

<https://www.ukrlib.com.ua>

**Поясни, яку роль у творі виконують діалектизми.**

.....

.....

.....

11.
0–1

## Завдання 12.

Прочитай фрагмент твору *Кайдашева сім'я* Івана Нечуя-Левицького.

Під однією горою, коло зеленої левади, в глибокій западині стояла чимала хата Омелька Кайдаша. Хата потонула в старому садку. Старі черешні росли скрізь по дворі й кидали од себе густу тінь. Вся Кайдашева садиба ніби дихала холодком.

Одного літнього дня перед Паликопою Омелько Кайдаш сидів в повітці на ослоні й майстрував. Широкі ворота з хворосту були одчинені навстіж. Густа тінь у воротах повітки, при ясному сонці, здавалась чорною. Ніби намальований на чорному полі картини, сидів Кайдаш в білій сорочці з широкими рукавами. Кайдаш стругав вісь. Широкі рукава закачались до ліктів; з-під рукавів було видно здорові загорілі жилаві руки. Широке лице було сухорляве й бліде, наче лице в ченця. На сухому високому лобі набігали густі дрібні зморшки. Кучеряве посічене волосся стирчало на голові, як пух, і блищало сивиною.

<https://www.ukrlib.com.ua>

12.1.

0–1

### Завдання 12.1. (0–1)

На основі фрагменту та цілого твору охарактеризуй роль батька як голови родини, подай дві риси.

.....

.....

.....

12.2.

0–1

### Завдання 12.2. (0–1)

Поясни, чому гумор і сатиру в повісті *Кайдашева сім'я* називають «сміхом крізь сльози».

.....

.....

.....

## Завдання 13. (0–2)

Прочитай фрагмент *Думи про Марусю Богуславку*.

То до їх дівка-бранка,  
Маруся, попівна Богуславка,  
Приходжає,  
Словами промовляє:  
"Гей, козаки,  
Ви, біднії невольники!  
Угадайте, що в нашій землі християнській за день  
тепера?"



Що тоді бідні невольники зачували,  
Дівку-бранку,  
Марусю, попівну Богуславку,  
По річах познавали,  
Словами промовляли:  
"Гей, дівко-бранко,  
Марусю, попівно Богуславо!  
Почім ми можем знати,  
Що в нашій землі християнській за день тепера?"

<https://www.ukrlib.com.ua>

**Зазнач правильну відповідь з-поміж А–Г.**

*Дума про Марусю Богуславку* це зразок

- А. особистої лірики.
- Б. героїчного епосу.
- В. соціально-психологічної драми.
- Г. історичної пісні.

Обґрунтуй свою думку.

.....

.....

.....

### Część 3. Wypracowanie

#### Завдання 14. (0–30)

Вибери **одну** з наведених нижче тем і напиши твір.

- У творі розглянь запропоновану в темі **проблему**. Вислови **свою думку** й **обґрунтуй** її.
- У своїх міркуваннях наведи **аргументи** на основі **вибраного твору** зі списку **обов'язкової літератури**, а також **іншого твору української літератури**.
- Твоя робота повинна налічувати щонайменше **250 слів**.
- Номер вибраної теми впиши в зазначену клітинку.
- Напиши твір у відведеному місці. Не пиши на полях.
- Напиши твір українською мовою.

--

Тема 1.

**Як у літературі можуть бути представлені доля і призначення людини? Дай відповідь на питання на основі вірша Василя Симоненка *Є тисячі доріг, мільйони вузьких стежинок* та вибраного твору української літератури.**

Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок,  
Є тисячі ланів, але один лиш мій.  
І що мені робить, коли малий зажинок  
Судилося почать на ниві нерясній?

Чи викинути серп і йти байдикувати,  
Чи долю проклясти за лютий недорід  
І до сусід пристать наймитувати  
За пару постолів і шварку на обід?

Коли б я міг забуть убоге рідне поле,  
За шмат ції землі мені б усе дали...  
До того ж і стерня ніколи ніг не коле  
Тим, хто взува холуйські постолі.

Та мушу я іти на рідне поле босим,  
І мучити себе й ледачого серпа,  
І падати з утоми на покоси,  
І спать, обнявши власного снопа.

Бо нива це – моя! Тут я почну зажинок,  
Бо кращий урожай не жде мене ніде,  
Бо тисяча доріг, мільйон вузьких стежинок  
Мене на ниву батьківську веде...

<https://www.ukrlib.com.ua>

Тема 2.

**Різні обличчя самотності. Розглянь проблему на прикладі вибраного твору зі списку обов'язкової літератури та іншого твору української літератури.**



**WYPRACOWANIE**

na temat nr

Miejsce dla egzaminatora
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Miejsce dla egzaminatora
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____





Miejsce dla  
egzaminatora

Miejsce dla  
egzaminatora

<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>
<hr/>	.....	<hr/>







Miejsce dla  
egzaminatora

Miejsce dla  
egzaminatora

_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____
_____	.....	_____



**Tabele wypełnia egzaminator!**

		<i>Jeżeli 0 pkt – wskaż powód.</i>				
<b>1.</b>	<b>Spełnienie formalnych warunków polecenia</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<i>Brak lektury obowiązkowej.</i>	<i>Nie dotyczy problemu.</i>	<i>Nie jest wypowiedzią argumentacyjną.</i>

<b>2.</b>	<b>Kompetencje literackie i kulturowe</b>	0	1	2	3	4	5	6	7	8	<i>Liczba błędów rzeczowych</i>	<b>OGÓŁEM KLiK</b>
		9	10	11	12							

<b>3a</b>	<b>Struktura wypowiedzi</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
		G	F	E	C

<b>3b</b>	<b>Spójność wypowiedzi</b>	<i>Liczba błędów w spójności</i>			
			<b>0</b>	<b>1</b>	<b>2</b>

<b>3c</b>	<b>Styl wypowiedzi</b>	<b>0</b>	<b>1</b>
-----------	------------------------	----------	----------

<b>4a</b>	<b>Zakres i poprawność środków językowych</b>	<i>Liczba błędów językowych</i>						
		<b>0</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>
		1 2 3 2 3 3 G F E G F G	1 2 3 F E D	1 2 3 E D C	1 2 3 D C B	1 2 3 C B A	1 2 B A	1 A

<b>4b</b>	<b>Poprawność ortograficzna</b>	<i>Liczba błędów ortograficznych</i>		
			<b>0</b>	<b>1</b>

<b>4c</b>	<b>Poprawność interpunkcyjna</b>	<i>Liczba błędów interpunkcyjnych</i>		
			<b>0</b>	<b>1</b>

**Łączna liczba punktów: .....**

**BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)**









# JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy  
*Formuła 2023*



# JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy  
*Formuła 2023*



# JĘZYK UKRAIŃSKI

Poziom podstawowy  
*Formuła 2023*

